

S

Ygn. akt: I C 145/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 listopada 2023 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	sędzia Wojciech Waclaw
Protokolant:	stażysta Krystian Dąbrowski

po rozpoznaniu w dniu 8 listopada 2023 r. w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z **powództwa A. G.**

przeciwko Bankowi (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.

o ustalenie i zapłatę ewentualnie ustalenie

I ustala, że postanowienia § 2 ust. 2 oraz § 7 ust. 1 umowy o kredyt hipoteczny nr (...) (...) z dnia 13 kwietnia 2006 r., zawartej pomiędzy powódką, a pozwanym Bankiem (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w W., są bezskuteczne wobec powódki od dnia zawarcia umowy;

II zasądza od pozwanego Banku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powódki A. G. kwotę 20 516,78 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 11 października 2021 r. do dnia zapłaty;

III zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 6417,- zł tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.

IV wyrokowi w pkt II nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt I C 145/22

UZASADNIENIE

Powódka A. G. wniosła przeciwko Bankowi (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. o:

ustalenie, że postanowienia § 2 ust. 2 i § 7 ust. 1 umowy o kredyt hipoteczny (...) (...) (...) z dnia 13 kwietnia 2006 r. zawartej pomiędzy powódką A. G. a pozwanym Bankiem (...) S. A. z siedzibą w W. są bezskuteczne względem powódki od dnia zawarcia umowy;

zasądzenie od pozwanego Banku (...) S.A. z siedzibą w W. na jej rzecz kwoty 20.516,78 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 11 października 2021 r. do dnia zapłaty;

ewentualnie wniosła o:

ustalenie, że umowa kredytu hipotecznego (...) (...) z dnia 13 kwietnia 2006 r. zawarta pomiędzy powódką, a pozwanym jest nieważna;

A ponadto wniosła o zasądzenie od pozwanego na jej rzecz zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych wraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu swych żądań powódka wskazała, że umowa o kredyt hipoteczny została zawarta przez strony według standardowego wzorca umownego stosowanego przez bank. Postanowienia umowy dotyczące mechanizmu waloryzacji oraz ustalenia kursów waluty indeksacji nie były indywidualnie uzgadniane między stronami. Powódka działająca jako konsument nie miała żadnej możliwości, aby wpłynąć na treść umowy. Powódka mogła określić jedynie kwotę kredytu oraz okres kredytowania. Kursy waluty CHF, do której został indeksowany kredyt powódki były ustalane samodzielnie przez pozwanego bank w oparciu o własną Tabelę Kursów Walut (tabelę Banku (...)). Powódce nie wyjaśniono w jaki sposób bank będzie wyliczać ratę kredytu. Tym samym pozwany narzucał powódce wysokość każdej z poszczególnych rat oraz uniemożliwiał zbadanie prawidłowości kursu stosowanego przy indeksacji do CHF. Bank w umowie kredytu zastosował niedozwolone klauzule indeksacyjne zawarte w § 2 ust. 2 i § 7 ust. 1 umowy. Zgodnie z wyliczeniami powódki kwota nadpłaconych rat kredytu przez od chwili rozpoczęcia spłaty kredytu do czerwca 2021 r. wyniosła łącznie 23.422,55 zł. W ramach niniejszego postępowania powódka domaga się jednak zwrotu nadpłat wpłaconych przez nią do banku bez ważnej podstawy prawnej za ostatnie 10 lat od daty wniesienia pozwu tj. 20.516,78 zł.

W ocenie powódki możliwe jest dalsze wykonywanie zawartej przez strony umowy po wyeliminowaniu z niej niedozwolonych postanowień umownych, przy założeniu, że pozostałe elementy umowy w tym kwota wypłaconego kapitału, spłata w złotych polskich oraz oprocentowanie pozostaną niezmienione.

(pozew k. 4-22)

W odpowiedzi na pozew pozwany Bank wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego. Pozwany zakwestionował powództwo co do zasady jak i wysokości, podniósł zarzut przedawnienia, wskazując że roszczenie powódki jest roszczeniem okresowym i jako takie podlega przedawnieniu w zakresie obejmującym więcej niż trzy lata wstecz od dnia złożenia pozwu. Z ostrożności procesowej pozwany podniósł także zarzut przedawnienia co do części roszczenia powódki, która powstała 10 lat przed wytoczeniem powództwa. Ponadto pozwany wskazał, że powódka nie posiada interesu prawnego w ramach roszczenia o ustalenie.

Pozwany zaprzeczył również wszelkim twierdzeniom przywołanym przez powódkę w treści pozwu za wyjątkiem tych, które wyraźnie przyznał. W szczególności zaprzeczył aby kwestionowane przez powódkę klauzule umowy kredytowej, w szczególności postanowienia odnoszące się do indeksacji udzielonego kredytu oraz zasad rozliczania spłat dokonywanych przez powódkę, jak również pozostałe postanowienia umowy i regulaminu, nie stanowią niedozwolonych klauzul umownych w rozumieniu art. 385¹ § 1 Kodeksu cywilnego, a tym samym klauzule te, podobnie jak cała umowa, wiąże powódkę. Z uwagi na powyższe, wszelkie roszczenia powódki są bezzasadne. Sporne klauzule umowne są sformułowane w sposób precyzyjny i jednoznaczny oraz zostały indywidualnie uzgodnione. W szczególności klauzule dotyczące indeksacji udzielonego kredytu i ustalania kursu kupna i sprzedaży CHF nie zostały kredytobiorcy narzucone przez bank, lecz ich zastosowanie w umowie łączącej pozwanego Bank z powodem jest wynikiem consensusu osiągniętego przez strony umowy. Powódka, pomimo możliwości spłaty kredytu bezpośrednio w walucie CHF (o czym była informowana) już od samego początku obowiązywania umowy, tj. zgodnie z § 8 pkt 4 Regulaminu, a tym samym wyeliminowania stosowanego przez Bank spreadu, jak również w celu odsunięcia sugerowanego przez niego ryzyka „dowolnego” ustalania kursu CHF do PLN przez Bank, nie skorzystała z tej możliwości. Ponadto całość argumentacji pozwu jawi się jako maskowanie prawdziwych intencji i pobudek powódki

do wystąpienia z powództwem, albowiem wszyscy uczestnicy postępowania mają świadomość, że jedynym asumptem do wystąpienia z pozwem w niniejszej sprawie jest wzrost kursu waluty CHF.

(odpowiedź na pozew k. 76-138).

Pismem z dnia 6 września 2023 r. pozwany bank **uznał powództwo** w zakresie zapłaty kwoty 20 516,78 PLN, stanowiącej różnicę pomiędzy kwotą rat kapitałowo-odsetkowych zapłaconych w okresie od 18 stycznia 2012 roku do 18 czerwca 2021 roku, a kwotą rat, które byłyby należne Bankowi w tym samym okresie przy założeniu, że kredyt jest kredytem złotowym oprocentowanym wg stopy LIBOR 3M (obecnie (...)).

(pismo procesowe k. 251-251v.)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka w dniu 28 marca 2006 r. podpisała wniosek kredytowy o kredyt w wysokości 100.000 zł. Jako walutę kredytu wskazała walutę szwajcarską (CHF).

14 marca 2006 r. powódka zawnioskowała o zastosowanie warunków promocyjnych dla wnioskowanego kredytu tj.:

- prowizji od udzielenia kredytu indeksowanego do waluty obcej – 1 %,
- prowizji od udzielenia kredytu przeznaczonego w całości lub części na refinansowanie kredytów hipotecznych udzielonych przez banki inne niż Bank (...) – 1 %,
- braku opłaty za określenie wartości zabezpieczenia kredytu (gdy zlecona jest przez Bank)
- marży zgodnej z cennikiem (...) z 1 stycznia 2006)

(dowód: wniosek kredytowy – k. 185-189, wniosek o zastosowanie warunków promocyjnych k. 192)

Przed podpisaniem umowy powódka złożyła oświadczenie, że zapoznała się z informacją dla osób ubiegających się o produkty hipoteczne indeksowane kursem waluty obcej, oparte na zmiennej stopie procentowej. W informacji tej wskazano, że wybierając zadłużenie w walucie obcej, kredytobiorcy korzystają aktualnie z oprocentowania niższego w porównaniu z kredytem złotowym i spłacają miesięcznie niższą ratę kredytu i zaciągając zobowiązanie w walucie obcej, narażeni są na ryzyko zmiany kursów walutowych, co sprawia że zarówno rata spłaty jak i wysokość zadłużenia tytułem zaciągniętego kredytu przeliczona na PLN na dany dzień podlega ciągłym wahaniom, w zależności od aktualnego kursu waluty. Ryzyko kursowe jest znacznie mniejsze, jeżeli o kredyt walutowy ubiega się kredytobiorca osiągający dochody w tej samej walucie obcej. W informacji tej, zachęcano również do rozważenia zaciągnięcia długoterminowego kredytu w PLN jako korzystniejszej alternatywy wobec kredytów walutowych, które mimo atrakcyjnych aktualnie warunków cenowych w długim okresie mogą okazać się droższe na skutek wzrostu kursów walutowych.

(dowód: informacja dla wnioskodawców ubiegających się o kredyt mieszkaniowy/kredyt konsolidacyjny/pożyczkę hipoteczną indeksowaną kursem waluty obcej k. 193)

W dniu 13 kwietnia 2006 r. powódka jako konsument i pozwany bank podpisali umowę o kredyt hipoteczny nr (...) (...). Powódka w umowie oświadczyła, że otrzymała regulamin i akceptuje postanowienia w nim zawarte (§ 1 umowy k. 26).

Zgodnie z § 2 ust. 1 umowy, pozwany udzielił powódce kredytu w kwocie 100.000,00 PLN, zaś zgodnie z § 2 ust. 2 kredyt był indeksowany do CHF po przeliczeniu wypłaconej kwoty zgodnie z kursem kupna CHF według Tabeli Kursów Walut Obcych obowiązującej w Banku (...) w dniu uruchomienia kredytu lub transzy. Celem kredytu były: wykończenie rozpoczętej budowy lub mieszkania oraz nabycie prawa własności nieruchomości lokalowej budowanej przez dewelopera (§ 2 ust. 3 umowy k. 26).

Stosownie do § 7 ust. 1 umowy, kredytobiorca zobowiązał się spłacić kwotę kredytu w CHF ustaloną zgodnie z § 2 w złotych polskich, z zastosowaniem kursu sprzedaży CHF, obowiązującego w dniu płatności raty kredytu, zgodnie z tabelą kursów walut obcych Banku (...) S.A. (k. 28).

Splata kredytu miała być dokonana w 372 ratach miesięcznych obejmujących malejącą część odsetek oraz rosnącą część raty kapitałowej (§ 7 ust. 2 umowy k. 28).

Splata kredytu następować miała przez bezpośrednie potrącanie przez bank należnych mu kwot z rachunku, o którym mowa w § 7 ust. 3 (k. 28).

Zgodnie z postanowieniami § 6 umowy, kredyt oprocentowany był według zmiennej stopy procentowej i wynosił 2,4992 % w stosunku rocznym, co stanowiło sumę stopy referencyjnej LIBOR 3M (CHF) obowiązującej w dniu sporządzenia umowy oraz marży w wysokości 1,25 p.p., stałej w całym okresie kredytowania (k. 28).

Zgodnie z § 11 ust. 2 umowy, integralną część umowy stanowił między innymi Regulamin oraz cennik (...) (k. 29).

Stosownie do Regulaminu, w przypadku kredytu w walucie obcej (a takim po myśli § 2 pkt 19 Regulaminu był również sporny kredyt) rata spłaty obliczana była według aktualnego kursu sprzedaży dewiz dla danej waluty, obowiązującego w Tabeli kursów walut obcych banku w dniu spłaty raty (§ 8 ust. 3 Regulaminu k. 153)

Z kolei, w przypadku kredytu w walucie obcej kredytobiorca mógł zastrzec w umowie kredytu, iż bank będzie pobierał ratę spłaty z rachunku w walucie, do jakiej kredyt jest indeksowany, o ile ten rachunek jest dostępny w aktualnej ofercie banku (§ 8 ust. 4 Regulaminu k. 153).

W myśl § 9 ust. 4 Regulaminu, w przypadku kredytu w walucie obcej, bank w następnym dniu po upływie terminu wymagalności kredytu, dokonywał przewalutowania całego wymagalnego zadłużenia na PLN z zastosowaniem aktualnego kursu sprzedaży dewiz, określonego przez bank w tabeli kursów walut obcych. Od wymagalnego kapitału wyrażonego w PLN bank naliczał dalsze odsetki w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych (k. 154).

W Regulaminie w § 3 ust. 1 i 2 wskazano, że kredyt jest udzielany w PLN, natomiast może być indeksowany kursem waluty obcej na podstawie obowiązującej w banku tabeli kursów walut obcych. Z kolei zgodnie z § 2 pkt 19 regulaminu, kredyt indeksowany w walucie obcej to kredyt udzielony w PLN, indeksowany kursem waluty wg Tabeli Kursów Walut Obcych obowiązującej w Banku (k. 146).

Regulamin przewidywał możliwość (z zastrzeżeniem warunków opisanych w regulaminie) przewalutowania kredytu z zastosowaniem kursu kupna dewiz z dnia złożenia wniosku o przewalutowanie na podstawie obowiązującej w Banku (...) w przypadku zmiany waluty z PLN na walutę obcą lub sprzedaży dewiz z dnia złożenia wniosku o przewalutowanie na podstawie obowiązującej w Banku (...) w przypadku zmiany waluty z waluty obcej na PLN (§ 11 ust. 4 k. 155.).

W przypadku zmiany waluty obcej na inną walutę obcą saldo kredytu miało być obliczane na podstawie obowiązujących w banku, w dniu złożenia wniosku o przewalutowanie, kursów walut dewiz, gdzie:

x – saldo kredytu w nowej walucie

y – saldo kredytu w dotychczasowej walucie,

a – kurs sprzedaży dotychczasowej waluty kredytu,

b – kurs kupna nowej waluty kredytu,

według wzoru:

x = y *

(§ 11 ust. 5 k. 155).

Na wniosek kredytobiorcy możliwym także było podwyższenie kwoty kredytu, za pobraniem prowizji ustalonej od kwoty podwyższenia, przeliczonej według kursu sprzedaży dewiz na podstawie obowiązującej w Banku (...) z dnia sporządzenia aneksu (§ 12 ust. 3 k. 29). Kurs sprzedaży dewiz obowiązujący w Tabeli Kursów Walut Obcych był stosowany także dla odnawiania zabezpieczeń kredytu, w wysokości obowiązującej w dniu odnawiania zabezpieczeń (§ 13 ust. 4 k. 157).

Ani w umowie, a w Regulaminie nie wyjaśniono jak konstruowana jest tabela kursów walut obcych. Nie informowano również strony powodowej o sposobie ustalania kursów walut w ramach wymienionej wyżej tabeli.

(bezsporne, umowa oraz Regulamin j.w.)

Kredyt został powódce wypłacony jednorazowo w kwocie 100.000,01 zł.

(dowód: zaświadczenie o udzieleniu kredytu hipotecznego k. 31)

W okresie od rozpoczęcia spłaty kredytu tj. od maja 2006 r. do czerwca 2021 r. na spłatę rat kapitałowo-odsetkowych powódka uiszcza łącznie 86.328,20 zł. Wysokość sumy rat kapitałowo-odsetkowych, jakie powódka byłaby zobowiązana uiszczyć na rzecz pozwanego przy założeniach, że spłata następowałaby w walucie PLN bez indeksacji do waluty CHF wynosi łącznie 62.905,65 zł. Różnica między kwotami uiszczonymi przez powódkę na rzecz banku, a kwotą, którą powódka byłaby zobowiązana uiszczyć w w/w okresie przy w/w założeniach, że spłata następowałaby w walucie złoty polski bez indeksacji do waluty franka szwajcarskiego, wynosi zatem 23.422,55 zł.

Za okres 10 lat przed wniesieniem pozwu wysokość nadpłat wynosi 20.516,78 zł.

(bezsporne a nadto wyliczenia powódki k. 52-56)

Pismem z dnia 23 września 2021 r. (doręczonym bankowi w dniu 5 października 2021 r.) powódka wezwała pozwanego bank do zapłaty (w ramach żądania głównego) kwoty 23.315,28 zł tytułem części nadpłaconych rat kredytu hipotecznego udzielonego na podstawie spornej umowy o kredyt zawierającej niedozwolone klauzule indeksacyjne.

W odpowiedzi na powyższe pozwanego bank pismem z dnia 29.10.2021 r. wskazał, że umowa zawarta przez powódkę i bank była ważna, skuteczna i wiązała klientów i bank w brzmieniu z dnia jej zawarcia.

(dowód: reklamacja k. 57-63, odpowiedź na reklamację k. 64-67.).

Sąd zważył co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie wobec jego uznania.

W pierwszej przy tym kolejności i dla porządku należało rozważyć, czy nie istnieją przesłanki negatywne, uniemożliwiające uznanie powództwa za wiążące. Stosownie do treści art. 213 § 2 kpc sąd jest bowiem związany tym uznaniem o tyle, o ile uznanie to nie jest sprzeczne z prawem, zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa.

W ocenie Sądu należy bowiem zgodnie ze stanowiskiem powódki uznać, że wszelkie postanowienia odwołujące się do kursów waluty indeksacyjnej i możliwości jej samodzielnego ustalania w ramach tabeli zdefiniowanej w umowie były sprzeczne z dobrymi obyczajami i naruszały rażąco interesy strony powodowej w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c. Takie rozwiązania dawały bowiem Bankowi, czyli tylko jednej ze stron stosunku prawnego, możliwość przerzucenia na kredytobiorcę ryzyka wynikającego z bankowego ustalenia kursów waluty indeksacyjnej i pozostawiały mu w istocie, poprzez ukształtowanie kursu waluty CHF, określoną swobodę w zakresie ustalania wysokości zadłużenia przez

dowolną i pozbawioną jakichkolwiek czytelnych i obiektywnych kryteriów możliwość ustalania kursu przyjmowanego do rozliczenia spłaty kredytu.

Sąd również w składzie rozpoznającym sprawę niniejszą w pełni też podziela pogląd co do możliwości utrzymania umowy jako kredytu udzielonego i spłacanego w PLN, wraz z oprocentowaniem opartym na stawce LIBOR i marży Banku.

Pogląd ten został wyrażony wprost przez Sąd Najwyższy w wydanym w dniu 28 września 2022 r wyroku w sprawie II CSKP 412/22 w którym to poddał jak się wydaje nad wyraz szczegółowej i przekonującej analizie kwestię możliwości utrzymania umowy kredytu indeksowanego jako kredytu udzielonego i spłacanego w PLN, już bez mechanizmu indeksacji z zachowanym umownie oprocentowaniem.

Sąd Najwyższy w powołanym orzeczeniu nie podzielił wyrażanego często w orzecznictwie stanowiska, że wyeliminowanie ryzyka kursowego, charakterystycznego dla umowy kredytu indeksowanego do waluty obcej i uzasadniającego powiązanie stawki oprocentowania ze stawką LIBOR, jest równoznaczne z tak daleko idącym przekształceniem umowy, że należy ją uznać za umowę o odmiennej istocie i charakterze, co w konsekwencji prowadziłyby do niezwiązania umową w całości.

Sąd Najwyższy wskazał dalej, że na podstawie art. 385¹ § 2 k.c. oraz art. 6 ust. 1 dyrektywy 93/13 co do zasady, po usunięciu klauzul uznanych za abuzywne, umowa powinna wiązać w pozostałym zakresie.

„Niezależnie bowiem od różnicy redakcyjnej między wskazanymi przepisami, z obu z nich wynika, że skutek w postaci obowiązywania umowy pozbawionej elementów abuzywnych powinien być regułą, a jej upadek wyjątkiem. Nakazuje to przyjęcie swoistego „domniemania” na rzecz dalszego wiązania umowy (tak uchwały Sądu Najwyższego: z 29 czerwca 2007 r., III CZP 62/07, OSNC 2008, nr 7-8, poz. 87; z 7 maja 2021 r., III CZP 6/21, OSNC 2021, nr 9, poz. 56; wyroki Sądu Najwyższego: z 1 marca 2017 r., IV CSK 285/16; z 24 października 2018 r., II CSK 632/17). W konsekwencji, jeżeli nie zostaną wskazane przekonujące argumenty na rzecz tezy, że po wyeliminowaniu klauzuli indeksacyjnej umowa kredytu nie może wiązać stron, oznacza to konieczność przyjęcia, że umowa pozostaje w mocy. Przykładowo umowa nie może obowiązywać „w pozostałym zakresie”, jeżeli pozostała treść jest tak zdeformowana, że nie wystarcza do określenia, na czym polegają prawa i obowiązki stron, co oznacza, że umowa nie określa minimalnego zakresu konsensu. Konieczność określenia takiego minimalnego zakresu jest właściwa dla każdej czynności prawnej, a w razie jego braku umowę należałoby uznać za niezawartą (nieistniejącą). W odniesieniu do umowy kredytu – tytułem przykładu – za nieistniejącą należałoby uznać umowę kredytu, która nie wskazuje kwoty kredytu. Podobnie, umowa nie mogłaby obowiązywać „w pozostałym zakresie”, gdyby eliminacja klauzuli indeksacyjnej prowadziła do powstania umowy kredytu ukształtowanej sprzecznie z naturą tego rodzaju stosunku umownego (art. 353¹ k.c.). W przypadku umowy kredytu będącej przedmiotem postępowania usunięcie niedozwolonej klauzuli indeksacyjnej nie uniemożliwia wykonania umowy nadal jako umowy kredytu, tyle że znamiennej w miejsce waluty obcej zastosowaniem złotego polskiego do określenia wysokości kredytu i rat kredytowych. (...)

Skoro tak, nie wykazano, że istnieją przeszkody do dalszego jej funkcjonowania w obrocie. Jak potwierdza nawet wskazane powyżej orzecznictwo Sądu Najwyższego, eliminacja z umowy kredytu indeksowanego abuzywnych klauzul przewidujących indeksację nie powoduje co do zasady, że umowie tej brakuje elementów koniecznych. Umowa określa nadal kwotę kredytu, okres kredytowania, liczbę rat oraz oprocentowanie. Na tej podstawie możliwe jest określenie wysokości rat spłaty kredytu, a jedyna różnica polega na tym, że wysokość ogólnej kwoty pozostającej do spłaty i poszczególnych rat nie jest współkształtowana przez klauzulę indeksacyjną. Dzieje się tak, choć stopą oprocentowania kredytu pozostaje stopa LIBOR właściwa dla franka szwajcarskiego (ewentualnie obecnie stopa, która zastąpiła LIBOR). Wprawdzie z ekonomicznego punktu widzenia łączenie stopy LIBOR z kredytem czysto złotowym nie jest z pewnością typowe, jednak konstrukcyjnie (prawnie) nie ma co do tego żadnych przeszkód”. (z uzasadnienia powołanego wyroku)

Podobnie rzecz się ma z interesem prawnym w żądanym pozwem ustaleniu.

Pomimo bowiem tego, iż w doktrynie przyjmuje się, że jeżeli powodowi przysługuje dalej idące powództwo o świadczenie, to w zasadzie nie ma on interesu prawnego w wytoczeniu powództwa o ustalenie stosunku prawnego lub prawa, to taka sytuacja w realiach nin. sprawy nie zachodzi .

W pierwszej bowiem kolejności stwierdzić należy, iż sam wyrok zasądający świadczenie pieniężne w swej sentencji nie zawiera elementu ustalającego, co najwyżej ten ostatni wynikać może jedynie z treści uzasadnienia, które nie wiąże na równi z sentencją wyroku.

Z kolei sama treść ewentualnego wyroku zasądającego ze swej istoty nie położy kresu wzajemnym, dalszym na przyszłość sporom i rozliczeniom bez orzeczenia dochodzonego pozwem, a fundamentalnego dla wzajemnych rozliczeń stron sądowego ustalenia nieważności.

Nadto, jest prawdopodobnym, że bank w razie ewentualnego zaprzestania spłaty może wypowiedzieć umowę, co może narazić stronę powodową na kolejny proces o zapłatę, który to proces w razie orzeczenia ustalającego w sprawie niniejszej zostanie z góry zażegnany, wobec sądowego ustalenia braku przesłanki istnienia należności z kredytu częściowo bezskutecznego .

Zachowany jest zatem interes prawny powodów do wytoczenia powództwa o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego, mimo przysługującego im potencjalnie powództwa o świadczenie lub mimo wytoczenia przeciwko niemu takiego powództwa przez stronę przeciwną na podstawie spornego stosunku prawnego, jeżeli z tego stosunku wynikają jeszcze inne, lub dalej idące skutki, których dochodzenie w drodze powództwa o świadczenie nie jest możliwe lub nie jest jeszcze aktualne (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 23 grudnia 2016 r., sygn. akt I ACa 624/16, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 kwietnia 2014 r., sygn. akt: II PK 179/13).

Skoro tak, uznanie należało uznać za w pełni dopuszczalne z punktu widzenia wskazanych wcześniej kryteriów, co skutkowało orzeczeniem jak w pkt I.

Prostą i bezpośrednią tego konsekwencją było zasądzenie kosztów (art. 98 i 108 kpc) i nadanie wyrokowi rygoru natychmiastowej wykonalności (art. 333 § 1 pkt 2 kpc).